

at
E. Hilke, Bure
Statens Landtekniska Ingeniör

Svarta utmärkta siffror utmärkta i siffrans nummer.
Röda romerska " " " " a siffrans pålars " (se för
profilen).
Svåra siffror utmärkta marklyfarna och sjöbottenens höjdläge i
meter.
Röda " " " " dyngs djup a sjöbotten i meter.
Bruna " " " " eller myllans djup för öfrigt.

C. A. O. H. M. M.

Vidimus:
Robt Gustafson Dr. Larsson

Akt nr:
A10

AU\$A10

1302
98

Afskrift

123
94

A10

K

2*0010

Häftet n:o I.

Betänkande

rörande
 Wieryds äns reglering och Arsjöns sänkning
 och därmed i samband stående tvärläggningsarbeten
 inom byarne Stora och Lilla Arsjömåla, Vermus-
 måla och Smedamåla uti detsamma socken af Bräk-
 ne härad samt Bäckaryds by i Bäckaryds
 socken af Madelsta härad och Blekinge
 län, upprättadt i och för odlingsläns erhållan-
 de år 1893 af

E. Wilh. Eve

Statens Landbruks-Ingenjör.

Seckor den af Kongl. Majest den 11 Maj 1894 i
 neder fastställda arbetsplanen hoarvid stad-
 gatts de vilkor, som i ritningarne finnas
 angifna.

Stockholm den 2 Juli 1894.
 A Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens
 vägnar:

P. H. Hedenblad

C. H. Ohnell

I och för torrläggning och odling af
sänke mark kring Wierysån och Arsjön inom
flere byar uti Hoby och Bäckaryds socknar,
Bräkne och Mävelsta härad af Blekinge

län får undertecknad Statens Landbruks-
Ingeniör härmed vördsamt afgifva nedan-
stående af plankarta och profilritningar
ätföljande betänkande och förslag.

Företagets namn och beskaffenhet.

Företaget, som blifvit benämndt "Wieryds
åns reglering och etsjöns sänkning", omfattar
turläggning, hufvudsakligen för odling
af kung Wierydsån och etsjön och kring
utloppskanalen från Backaryds "harta göl"
belägen vatten-skadda mark inom oföran
omrämda Hoby och Backaryds socknar.
Speciell förteckning öfver egorna, hemma-
rens namn, hemmansnammer och hemmantal
samt delegare, som i företaget ingå, finnes
upptagen i hitörande "beskrifning, häfde-
förteckning, graderings- och kostnads fördel-
ningslära öfver saken, som genom Wieryds
åns reglering och etsjöns sänkning förbät-
ras etc.", upprättad vid laga syneförräkning
åren 1892 - 1893." Denna "beskrifning, etc." åter-
finnes i bif. N: 12 af här bifogade häftet II,
hvilket innesluter "Handlingar rörande Wieryds-
åns reglering och etsjöns sänkning etc.", upp-
rättade vid laga syneförräkning åren 1892-
1893." Dessa handlingar benämnas här nedan
för korthets skull "Synehandlingar."

Förordnande och tiden för undersökningarne.

Ur synehandlingarne bif. n: 1 framgår, att un-
der tecknad på grund af ansökan den 3 sep-
tember 1891 erhållit Konungens Befallnings-
håfandes förordnande af den 15 September
samma år att företaga sådan syn, som i
lagen om diking och annan aflodning

af vatten omförmåles för att åstadkomma torrläggning af här angifna sankmark. På grund häraf hölls första synförräningssammanträdet den 14 juni 1892, och afslutades förräningen den 24 mars 1893, hvilket framgår af protokollet i synhandlingarnes första del. Denna förräning har icke blifvit öfverklagad, utan alltså vunnit laga kraft (se bil. ti. E.).

Vår att verkställa dessa undersökningar samt för att afgifva plan och förslag till torrläggning och odling af berörde sankmark har också förordnande från Kongl. Landtbruks-Skypelsen erhållits genom för undertecknad fastställd resplan.

Med statomedel understött afdikningsföretag.

Enligt undertecknads kännedom har ej statomedel sökts eller erhållits till liknande företag inom detta vattensamlingsområde och ej heller i dess närhet.

Markens läge, vidd och beskaffenhet.
I frågavarande sankmark är belägen inom skogrik och med större och mindre sjöar uppfyllt vattensamlingsområde på gränsen mellan Hoby och Backsunds socknar, och utgöres den dels af ofullständigt torrlagd åker, dels af godartad ängs- och kärrmark, dels af olika slags betes- och mossmark samt en del sjölandvinningar, hvilka sistnämnda äro af mindre omfattning och lämpa sig hufvudsakligen till betes- och skogsmark.
I företaget ingående åkerjorden består dels

af sandmylla på fast sandbotten, dels af mer och mindre djup dy och mossjord på sandbotten uppodlad på senare tider. Ängs- och kärrmarken är i allmänhet af samma varierande beskaffenhet som åkerjorden ehuru i regel något djupare till fast sandbotten. Illommarken, som här ingår, är äfven i allmänhet odlingsbar till åker, så snart vattenståndet blir sånt i Årsjön och i utloppet från Svärta göl. Efter torrläggning synes äfvenså marken i allmänhet kunna omvandlas till god åker, då där- emot synnerligen ängs- och kärrmarken i sin nuvarande skick endast bära starrgräs, som till följd af flöderna understundom ej ens kan inbergas. Synhandlingarnes bif. n: 12 lämnar fullständig beskrifning öfver den i företaget ingående arealen, som genom torrläggningen skulle vinna förbättring.

Däraf kan inhämtas, äfven i hela företaget ingår	
åker	26,757 hektar
äng och odlingsmark	24,436 "
uprösningsjord	3,595 "
landvinningar	14,370 "
eller tillsammans	69,158 hektar

Då emellertid blöu en del saksägare förklara sig önska lån från odlingsfonden, förde på angifvas, äfven den mark, hvar för lån sökes, utgöres af

åker	23,173 hektar
till åker odlingsbar ängsmark	19,777 "
" " betes- eller mossmark	4,331 "
skog, betes- eller mossmark, som ny- vinnes eller förbättras	16,420 "
Summa hektar	63,701
hvaraf landvinningar i Årsjön	14,370 hektar
Lånesökandenas mark finnes ä	

hithörande plankarta angifven genom blå
cirklar, uppritade kring de lätter, för hvilka
lån sökes. Dessa lätter äro A, B, C, D, E, F och F.
Beskrifningen bil. N: 12 i synhandlingarna an-
gifva närmare markens olika beskafter m. m.,
och kostnadsfördelningslängden bil. bil. A i detta
häfte eller i häftet T, hvilket utgör samling af
till detta betänkande särskildt bifogade handling-
ar, som här benämnas "läsehandlingar", angifver
i sammandrag de egofigurers nummer, hvar för
odlingslån sökes, liksom också i samma bil. bil. A
finnas antecknade läsesökandenas namn, hem-
mansnummer och hemmantal samt summariskt
det beräknade förbättringsvärde af de egofigurer,
för hvilka lån sökes.

Särskildt förde här bör anföras, att
egofigurerne N: 173-202 af egol. E tillhörig
Orust Lössen i Wernmansåla ej intagits bland
dem, för hvilka lån sökes, emedan såsom i
synhandlingarnas bil. N: 17 i slutet af mom. 7
finnas anförde, kostnaderna för dessa egors
särskilda afloppsdike eller "gräfen från Isaka-
hejan" befunnits vid beräkningarna öfverstiga
förbättringsvärde. Dessa egors förläggning
genom upptagande af Isakakejans utlopp en-
ligt förslaget har underöfverrättats också anse-
sig förhindrad att förorda, hvar den detta ut-
loppsdike utslutits ar de arbeten, för hvil-
ka odlingslån sökes.

Vattenafledningen och dikeningen.
I synhandlingarnas bil. N: 17 utgörande syn-
mannens utlåtande finnas särskildt i mom.
1-5 samt i mom. 8 och 12 de hufvudsakligaste
detaljredogörelserna rörande vattenafledningen
och dikeningen. För öfrigt förde utlåtande

bil. N° 17 i sin helhet kunna anses tillräckligt uttömmande rörande vid synen bestämda arbeten.

I synhandlingarnes bil. N° 14 återfinnas äfven erforderliga gräfningsstabeller och i bil. N° 15 nödiga kostnadsförslag öfver samtliga forrläggningens arbetena i sin helhet. Om arbetskostnadens fördelning finnes redgjordt i synhandlingarnes återopade bil. N° 17 mom. 7, och äro de i närlagda bil. till det angifna kostnadssummorna hämtade ur kostnadsfördelningslängderna bil. N° 12 och 13 jämförda med kostnadsförslaget bil. N° 15 slutsummor.

För här nämnda odlingslägenheters fullständiga forrläggning anser undertecknad, att andra öppna diken än som artingen blifvit föreslagna eller som redan förefinnas, ej behöfva föreskrifvas eller utföras.

Dikevärl tillrättas, att sedan här angifna diken blifvit verkställd, fullbordade forrläggningen förmedels täckdikning efter af sakkundig person utlagt plan, hvartill och hänsyn tagits vid detta förslags upptagande. Täckdikningen bör dock ej verkställas förrän fälten hunnit väl säta sig. Såsom täckdikningsmateriel föreslås tegelrör på mark med fast botten, men på den lösa och djupa dy- och mossjorden synes gärdet med förvel kunna användas.

Odlingsmetod.

Lämpligt odlingsmön syns här vara att djuphacka eller djupplöja ängs- och kärrmarken utan bränning. På den djupa och buskiga mossjorden, där ytan i regel är bevärd med hvitmossa, tillrättas bränning en å två gånger. Bränning afsees dock, där torfdyng eller

eller mossor förns djup ej öfverstiger 0,5 meter.
Ljöländvinnningarne, afsädda hufvudsakligen till
skogs- och betesmark, förändras utan särskild
ingripande genom själfvädd.

Odlingarnes framtida skötsel.

Sedan uppodlingen vederbörligen verkstälts, må,
där bränning föregått, fästen besås med råg, el-
jesi med vårsäd, hufvudsakligen hafre. Vårsäd
bör sedan med frödel kunna odlas 2 å 3 år i rad,
under hvilken tid jordens fridighet hufvudsakligen
kan underhållas förmedlet konsegjord gödningsämnen.
Der myllans djup är ringa, bör dock ställspilling
äfven påföras.

Såsom förslag till västföljd anføres följande:

1) träda, som delvis kan användas för grönfoder-
väster, 2) höstsäd (råg), hvare insås till 3), 4)
och 5) vall, 6) hafre, 7) rotfrukter och grönfoder,
8) hafre; eller också

1) träda, som delvis användes för grönfoderväster,
2) höstsäd (råg), hvare insås till 3) och 4) vall,
5) hafre, 6) rotfrukter och grönfoder, 7) korn och
hafre, 8) hafre.

På trädan göddas med half gödning ställspilling
samt kali och 20-procentig superfosfat till en sam-
manlagt quantitet af minst 400 å 600 kilogram
per hektar. I stället för superfosfat kan med
frödel thomasfosfat användas, men då till ungefär
dubbla quantiteten mot det lättlösligare superfos-
fatet. Finnes tillgång till ställspilling, bör de
ägor med gundare matjordslager helst påföras
helt gödning, ställspilling å trädan.

För rotfrukter och grönfoder kunna inom omloppet
sagde artificiella gödningsämnen äfven ensamma an-
vändas, men då till dubbelt så stora mängder,
som här angifvits.

En tredjedel kalisalt, exempelvis kainit, som är lämpligt för mossjord, mot en tredjedel 20-procentig superfosfat är ofta förordade proportioner mellan dessa båda gödningsämnen.

På den lösa mossjorden och i synnerhet där, hvarest hvitmosselagret är mätligt, måste marken grusas eller starkt sandkorns förslagsvis till omkring 10 centimeters tjocklek, om varaktig och säker skörd må kunna påräknas. Sådant jordförbättringsmedel kan erhållas ur intill sandmarken belägna backslutningar.

På moss- och torfjordsodlingarne är för ämnesförbrukningens påskyndade kalkgödning särskildt att förordas, dock först sedan torrläggningen blifvit fullständig genomförd.

Länsöskandena böra under första perioden till skogsplanta kunna uppspira tillräckligt högt, skyddas för betande kreatur, hvarefter de sedan behandlas som vanlig skogs- och betesmark.

Kostnad och nytta af företaget.

Lynehandlingarnes bil. n:17 mom. II lämnar redogörelse öfver kostnad och nytta, som beräknats uppkomma af hela vattenafledningsarbetet.

Länsöskandenas andel i utgifterna för all torrläggning och odling uppgår enligt kostnadsförslaget bil. lvi. B och kostnadsfördelningslängden bil. lvi. A till följande:

För vattenafledningsarbetet med 15% tillägg för allieringsan samt 10% tillägg för svarta göls utlopp m. m. Kronor	11 534,06	
Synkostnader m. m. " "	865,94	12 400
för odlingsarbetet	0	1 774,18
Summa Kronor		14 174,18

Kostnadsfördelningslängden bil. lvi. A visar, att länsöskandenas till förbättring uppskattade areal upp-

går till 63,701 hektar, och att denna areal anses efter reg-
leringen kunna lämna i årlig nettoafkastning 1596,49 kronor,
då omförmälda mark före regleringen anses kunna afkasta
endast 791,53 kronor, hvadan den genom företaget ökad årliga netto-
vinsten beräknats utgöra 804,96 kronor. Kapitaliseras dessa belopp
efter 5% ränta, så uppgår jordvärdet af här nämnde områden enligt
följande:

jordens blifande värde efter företgets fullbordan	31.929,80 kronor
— " — förutvarande värde	15.830,60 " "

hvadan skillnaden eller ökningen i värde-
beloppet skulle uppgå till 16.099,20 kronor.
I medeltal belöper sig förbättringsvärdet per hektar på läne-
söskandenas jord till 252,73 kronor, de markstränderna för torr-
läggning och odling per hektar befines utgöra 222,51 kronor, hvar
af för torrläggningen ensam 194,66 kronor.

Att hvad dessa beräkningar visa, och för öfrigt såsom i mom.
11 af synhandlingarnes bil. N:17 angifvits, för företaget anses
lösnadt, och varken det på grund häraf förordadt.

Hinder från de allmännas sida

Såsom i synhandlingarnes bil. N:17 mom. 12 finnes föreskrifvet,
hafva delegarne i företaget inlämnat ansökan till
Könungens Befallningshafvande i Blekinge län
för erhållande af tillstånd från de allmännas
sida att utföra företaget, och har därvid be-
funnits att enligt vederbörandes beslut af den
2 November 1893 intet hinder moter från de allmän-
nas sida att utföra företaget, hvarom särskild
skrifvelse här medföljer under bil. län. D.

Företagets utförande, fixpunkter m. m.

Om företagets utförande och nödiga fixpunkter
finnes närmare redogjort i synhandlingarnes bil. N:17
mom. 13, och torde fördragskull ingenting vidare där-
utinnan behöfva anföras.

Här torde blott få anföras, att i synhandlingarnes
bil. n: 17 mom. 17 ordningsregler för diknings skyldige
finnas angifna, hvarigenom medlemmar af arbets-
direktionen bemyndigats att enligt bestämmelserna
i punkten 7 för öfriga medintressanters räkning söka
lån från odlingsfonden för arbetets verkställande.

I punkten 8 af samma mom. 17 finnes vidare läns-
sökande delegares diknings- och odlings skyldighet
bestämd, utöfver hvad vid synen blifvit specificerad.
Arbetsdirektionens ledamöter finnas angifna i
sammanskedsprotokollens § 21 i början af syn-
handlingarne. Sökandenas anmälan om lån från od-
lingsfonden återfinnes dels i sammanskedsprotokollens
§ 27 och dels i särskild anmälningskrifvelse, här
bifogad under bil. l. u. C.

Så arbetets utförande föreslås följande
arbetsplan.

Till 2 November 1896 bör Wiergdsån nedom Årsjön
vara reglerad och sjön vederbörligen sänkt
och

Till 2 November 1898 bör därefter all annan för-
läggningsarbete omnämdt här ofvan vara
afslutat.

Odlingsarbetet torde däremot tillåtas pågå y-
terligare 3 år eller till den 2 November 1901.

Bifogade kartor och handlingar.

De betänkande åtföljande kartor och handlingar
utgöras af

ett exemplar plankarta, pl. 1, med bifogad generalkarta;

ett exemplar profilkarta, pl. 2;

ett häfte n: 1 länshandlingar, innehållande förutom
betänkande följande bilagor, nämligen:

bil. l. u. A: sammandrag af beskifning och kostnads-
fördelningsläggt öfver länssökandenas areal m. m.

bil. l. u. B: kostnadsförslag öfver länssökandenas arbeten;

bil. luv. C: länsovkandenas skrifvelse med anmälan
om odlingslän;

bil. luv. D: tillstånd från de allmännas sida att
utföra arbetet;

bil. luv. E: diarier och förreningen vunnit laga
kraft;

bil. luv. F och G: utdrag af kommunalstämmoprotokoll
från Söby och Backaryds socknar rörande
företagets nytta.*)

samt

ett häfte N: II: Synhandlingar i beropade här ovan
med bilagorna N: 1-17.

Kristianstad i December 1893.

A. Tjänstens vägnar

E. Wilh. Eude

Staten's Ländbruks-Ingenjör.

*) Kommunalstämmoprotokollen, bil. luv. F och G,
härifrån här aflemnats efter detta betänkandes
afslutning.

~~Utskrift~~

Bil. till A.

Sammandrag af beskrifning och kostnads-
fördelningslängd öfver de egor, som genom Wieryds-
ans reglering och ströms särkänning m. m. vinna
förbättring och för hvilkas förläggning odlingslän-
sökes belägna inom flere byar uti Hoby och Bae-
kungs socknar, Bräkne och Middelsta härad
af Blekinge län, upprättadt i och för odlingslans
erhållande år 1893.

af
E. Wich. Öwe
Statens Landbruks-Inspektor.

Sammandrag af beskrivelse og kostnadsfordelings-
ans reglering og erisjens sårkning m. m. lån från odlings-

Söken & Kvarter	Hemmanstal	Hemmansnummer	Namn å socken, byar, hemman, delagare och jordbrukare m. m. samt egofigurernas nummer, för hvilka län sökes.	Areal			Beräknad årlig nettoskattning.				Skilnad eller möjlig ökad årlig nettoskattning.	
				hektar	ar	kvadrater	egendomsm.		skatte			
							kr.	ör.	kr.	ör.	kr.	ör.
1	2	3	4	5	6	7	8					
			<u>Globy socken</u>									
			<u>Stora Årsjömåla by</u>									
A	2	1/18	August Carlsson fr. egofig. 1-15	1	02	90	18	26	31	95	13	69
B	2	5/18	D. Alfr. Danielson " " 16-110a	15	15	70	280	34	492	56	212	22
			<u>Bäckaryds socken</u>									
			<u>Bäckaryd by</u>									
C	1	7/24	J. G. Ohlsson fr. egofig. 111-144	4	69	30	86	35	106	12	19	77
			<u>Globy socken</u>									
			<u>Lilla Årsjömåla</u>									
D	1	1/3	Olof Persson fr. egofig. 145-171	3	74	90	74	63	119	49	44	86
			<u>Wernarsmåla</u>									
E	1	1/3	Ernst Svensson fr. egofig. 203-257	10	40	10	137	89	336	21	198	32
			<u>Smedamåla</u>									
F	1	89/416	Ola Månsson fr. egofig. 268-335	12	81	10	171	43	432	43	261	00
F ₁			Dö Torp " " 336-350	1	49	10	22	63	48	99	26	36
			<u>Pé. o. Lå Årsjömåla samt Wernarsmåla</u>									
			1/3 hvar af landvinningsarne i Årsjön egofig. 371-373.	14	37	00	0	00	28	74	28	74
			<u>Summa</u>	63	70	10	791	53	1596	49	804	96
Kristianstad i December 1893.												

längd öfver de egor, för hvilkas förrläggning genom Wiergs-
forden sökes.

Betaldnings skyldighed for hær an- gifne egenskaber eller synskand- lingens fordelingsskæder af				Summa forlæg- nings- kostna- der.		Procent af den samlede beløbet af den samlede anslagne summa af	
12:12 Belønning 15-17 for afslutning af den samlede belønning af den samlede belønning af den samlede belønning af		13:13 Belønning 15-17 for afslutning af den samlede belønning af den samlede belønning af		14:14 Belønning 15-17 for afslutning af den samlede belønning af den samlede belønning af		15:15 Belønning 15-17 for afslutning af den samlede belønning af den samlede belønning af	
Kr.	øre	Kr.	øre	Kr.	øre	Kr.	øre
86	58	130	71	15	24	12	64
1844	51	689	29	831	81	195	93
73	41			286	95	18	25
607	62					41	42
2686	32					228	34
3535	35					240	96
357	05					24	33
389	22					26	54
9580	06	820	00	1134	00	788	41
						12322	47
							100,000

A. J. Janssens
 - E. Wilh. Ewe
 Statens Landbrugsingeniør

Afskrift

Bil. l. u. B.

Kostnadsförslag för förläggning och odling af egor, som genom Wieryds-
ans reglering och Årjöns sankning, vinnas förbättring, uti Åbly och Bæ-
karyds socknar, Bräkne och illastelsta härads samt Blekinge län,
hvarfrån län från odlingsfonden sökes.

Dagssverkes pris 2 kromor

Lage	Längd meter	Arbete	meter	q. meter	Rund meter	a. kromor	Kostnad		Summa		Anm.
							Kr.	ör.	Kr.	ör.	
1	2	3	4	5	6	7	8		9		10
d-a-I- XXVIa	2440	Wierydsän nedom Årjön. Odlingslänesökandenas andel i kostnaden för då gemensamma arbetet i Wierydsän ned- om Årjön uppgår enf. synskadningarnas kost- nadsförslag bil. n: 15 jämförd med kostnadsför- slagslängden bil. l. u. At kolumn 9 hie 98,237% af hela kostnaden 9750 kromor eller hie					9580	06			
00-0-Va	336	Wierydsän ofvan om Årjön. Enligt kostnadsförslaget bil. n: 15 i syn- skadningarna och bil. l. u. At kolumn 10 hie ofvan i odlingsläneskadningarna					820	00			
b-0-XIII	1114	Afloppsgraffen mot Svarta göl. Enligt kostnadsförslaget bil. n: 15 och bil. l. u. At kolumn 11					1134	00			
		Synskadnaderna för länesökandena beräk- nas utgjöra 98,551% af hela i synskadningarna bil. n: 15 angifna samman 800 kr. eller enf. bil. l. u. At kolumn 12					788	41			
		för samman afjennande och dioune kostnader tilläggas					77	53	12400	00	
		Odlingsarbete. för odling af länesökandenas ärgs- och karrmark 19,777 ha a 70 kromor					1384	39			
		samt för d: moss- och betemark 4,331 ha a 90 kr					389	79	1774	18	
		Slutsumma kromor							14174	18	

Kristianstad i December 1898.

A. Järstens vägnar

E. Welf. Öve.

Statens Landbruks-Inspektor.

Afskrift

Bil. till C.

Säll
Ordföranden i arbetsdirektionen för
Wierysdäns reglering och Årjöns sänkning
samt

Sitt
Herr Landbruksingenjören E. Wilh. Erwe
Kristianstad.

Såsom ordförande i arbetsdirektionen för Wierysdäns
reglering och Årjöns sänkning inom Hoby och Backaryds
socknar af Blekinge län, får jag härmed anmoda
Eder att såvitt möjligt utarbeta nödig plan till
odlingsläns erhållande för följande delegare:

Stora Årjömåla	5/18 maj 1893	n: 2	D. Alf. Danielsson,
"	"	"	Aug. Karlsson,
Lilla Årjömåla	1/3	"	n: 1 Olof Persson,
Wernansmåla	1/3	"	Ernst Svensson,
Imedamåla	89/416	"	Ola Hansson,
Backaryd	7/24	"	Handf. J. G. Ohlson i Calmare.

Wernansmåla den 15 Juni 1893.

Ernst Svensson.

Wittnen:
Husby, folkskollärare i Backaryd,
Martin J. Ohlson i Göteborg.

Afskrift
N: 203 EkD
1893

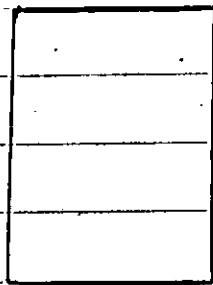
Bil. luv. D.

Resolution

See följt af hvad Lynemännen samt vederboande
Kronofogdar anförte och upplyste, finner Kongl. Majts
Befallningshafvande något hinder från de allmännas
side icke möta för reglering af Utieryds ån och sänkning
af krogen i och för förläggning af sankt mark inom
Stora och Lilla Krosjöarna, Udermarksmåla och Smedamåla
samt Backaryd med flera byar i Hoby och Backaryds
socknar af Bräcke och Uddelstads härader, i enlighet
med de för berörda arbetsföretag upprättade handlingar.
Carlskrona i Landskansliet den 2 November 1893.

Landshöfdinge Embete:

Carl Christopherson. G. Lindberg.

Skafvt 3 kronor.

Afskrift

Bil. lit. E.
Transsumé.

Såvidt det för år 1893 här förda ekonomidiarium utvisar
har anmälan om missnöje, enligt 51 § gällande dikenings-
lag, öfver följande af Landtbruksingenjören E. Wich. Ewe,
enligt uppgift, den 22 och 24 Mars nämnda år afslutade
synförrättningar icke blifvit till ingifven, nemligen:

2: Wieryds äns reglering och Årsjöns sänkning
för förläggning af sank mark inom Flora och Lilla
Årsjömåla, Wernersmåla och Smedamåla samt Backarp
med flera byar i Hoby och Backaryds socknar;
betygar,

Carlskrona å Landskansliet den 31 Maj 1893.

Ex officio.

Carl Christopherson.

Lösen — 1,50

Skapé — 50

Två kronor.

Widimera
Ex officio
E. Wich. Ewe.

Afskrift.

Bil. lit. F.

Afskrift

Protokoll hållet vid extra kommunal-
stämma med Bräkne-Hoby församling den
17 December 1893.

§ 1.

På dårom af ordföranden i arbetsdirektionen för
Wiergs års reglering och årsjams sänkning framställd
skriftlig begäran, hade församlingens röstberättigade
medlemmar blifvit kallade till extra kommunalstämma
denna dag för att afgifva yttrande rörande nyttan eller
skadan för orten af bemälda företag; och beslöts
att till protokollet skulle såsom församlingens yttrande
i ärendet antecknas, att församlingen ansåge det
ipågävarande företaget vore för orten nyttigt.

Jon ofvan
J. Svensson,
stämmans v. ordförande.

Fusteradt:
Joh. Svensson

Sven Magnusson

Uppläst från predikstolen i Hoby kyrka söndagen
den 24 December 1893.

J. Svensson,
pastor l.

På afskriften bekräftar

Aug. Svensson,
Kommunalstämmans ordförande.

Afskrift

Afskrift

Bil. lili 4.

Den 29 December 1893.

Protokoll hållet vid ordinarie kommunalstämma med
Bäckaryds församlings röstegående medlemmar å kommu-
nalrummet.

§1

Enligt utlyst kungörelse företogs stämman i följande
ordning.

§7.

Med anledning af skrifvelse till stämman från ordföranden i
arbetsdirektionen för Wieryds årsreglering och årsjös sänke-
ning för förläggning af sank mark inom Bäckaryd m. fl.
byar herr Ernst Svensson i Wernersmåla angående huru-
vida företaget anses skadligt eller nyttigt för orten för
att erhålla lån från odlingsfonden, så ansåg stämman
enkälligt, att nämnda företag är nyttigt för orten.

§10.

Så att justera detta protokoll valdes Kantar A.
L. Melander och kyrkväktare Peter Nilsson i Bäck-
aryd.

Bäckaryd som ovan å kommunalstämmans vägnar

Ola Svensson

Justerat den 7 Januari 1894

A. L. Melander

Peter Nilsson.

Uppläst i Bäckaryds kyrka den 7 Januari 1894, intygas
G. Lindeberg

På en protokolls boken utdrags bevis af
Stockholm den 8 Januari 1894

Ola Svensson,
Stämmans ordförande.

Samtliga afskrifter öfverensstämmelse med
originalen intyga:

A. N. Ysberg,
folkskollärare i Backaryd.

August Johnson
Filosofi kandidat, Lund

W 2 / 403
Geois

om verkställd afstyning å vattenledningsar-
bena för det företag, som afser sänkning af
Krojon och reglering af Värmdöån samt afdik-
ning och odling af mark, tillhörande byarna
Krona och Lilla Krojomåla, Vermansmåla, Freda-
måla, Lilla Silpinge och Fogdakarv uti Rönne-
socken och Bräkne härad samt Backaryds
by i Backaryds socken och Medelsta härad af
Blekinge län.

Planen af Kongl. Maj:ts fastställd den 11
Maj 1894.

Beviljad länunderstöd från 1894 äro odlings-
länfönd — kr. 12400.—

Kontrakt om arbetets utförande af Kongl.
Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen anta-
get den 18 Februari 1895.

Enligt kontraktet fastställd termin för arbetets
fullbordande den 1 September 1898.

Förlängd arbetets genom Måst. bref den 4 Okto-
ber 1898 medgifven till den 1 Septem-
ber 1899.

Beräknad kostnad för vattenafledningsarbetet
enligt den fastställda planen tillhörande
de kostnadsförslag — kr. 12504.—

Stämpel 0.50
Lösen 1.50
Kronor 2.00

Vid af underteknad den 30 siätlidne
Oktobris verkstads besigtning af afrensningens
arbete har detoamma befunnits utförd i
afrensningssammanhang med gillad arbetsplan,
hvarde företaget härmed förordas till god-
kännande.

Ansökan om arbetets godkännande göres
hos Kongl. Låg- och Vattenbyggnadsstyrelsen,
och bör dervid fogas detta bevis.

Skedd den 8 November 1904.

Ulfar Dahlén

1687/96

På begäran af delegatene uti Hieryds
 ansökan om och Skogens säkerhet
 för stordrägning af sank mark inom
 Hälv och Barkarbyns socknar i Ble.
 Kyrke Län för jag, efter å'tänkt den.
 må dag skedd besigtning samt efter
 påseende af afskutet utom gjorda mät
 ningar och afvägningar intyga:
 att samtliga skutet är i det näst
 måste enligt uppgjorda planer för
 digt så att nästan en gräpning har
 egt rum och till alla brän och botten
 och svärmur ¹⁴⁷ förda så att endast
 fjärdedelen af gräpningen å' afse
 delen af diket från Skogens till Kasta
 Gät. "Intenstär" gjorda utdel påtvingar
 och reparationer af i löst skedd
 utskärningar

Hälvden 5 November 1896.

L. J. L. L. L. L.
 Provator

Se vidare Distriktsingenjörens inspektion
 berättelse -

4000 kr. kosthyrbete
 2/11 96. Chudberg

Lösen m. m. i Kona
 Skäpelt m. 50 ord
 Öm m. Kona 50 ord

Gästgivarinnor J. Ahlsson i Skåne m. m.

1067/98

Öfverstyrelsen af Herrar J. G. Ahlsson i
Backared och Ernst Svensson i Vermans-
måla får jag härmed, angående Värgrö-
ans reglering och kröjens påkänning
afgifter följande intyg.
Arbetena medom kröjen äro utförda
i öfverensstämmelse med uppgjorda
förslaget.

A. sträckan från "Svarte gård" till
kröjen befäms vid afgränsning diket
i taget till fast djup vid dess öfre
del.

Angående kanalen afvån kröjen be-
fäms likaledes öfra delen i tvärrikt-
ligt djup.

Öfsta fördjupningen af förpackade stäl-
lena samt en del kompletteringar, som
blifva nödvändiga på grund af ras o. d.,
är arbetet utförd i öfverensstämmelse
med af landbrukingeniör E. V. Eng
uppgjorda förslaget.

Utmärkt för Backared den 23 Juni 1898

Ernst Svensson
Landmätareauktant.

1067
95

Rontr 18/2 95

På begäran af Styrelsen för Västman-
lands regering och Prästens Sänkning,
har undertecknad denna dag
bedrifligt de utjända Regterings-
arbetena i I från Sektion a vid
Fagdaktären från till Sektion III
äro arbetena till större delen jändig
utjända, uti äfverensstämmelse
med uppgjorda förslaget.

Redåken d. 14.8.95
John Nyström
Läkare vid Högst. Högst. Högst. Högst. Högst.

§ 18.

År 1893 den 24 Mars instälde sig åter under-
tecknad Statens Landbruks-Ingeniör och här ovan
nämnde Gode män i Wermansmåla för att i enlighet
med vederbörligen utfärdade kungörelserna bil. N: 7
och 8 afsluta förräningen rörande Wierydsåns reglering
och Årsjöns sänkning; och hade till detta sam-
manträdde följande saksägare infunnit sig:

Wermansmåla: Ernst Svensson

L: Årsjömåla: Olof Persson

S: Årsjömåla: D. Alf. Danielsson

Smedamåla: Ola Månsson

Dessutom instälde sig följande vattenverksegare:
Mjölaren M. Helsing från Kroksvarn, Bengt Jo-
hansson från Westra Rgd gen. Mjölaren M. Helsing
enligt fullmakt bil. N: 9 samt Mjölaren Rupert
Pettersson från La Silpinge.

§ 21.

Att enligt Synemännens utlåtande bil. N: 17
mom. 17 såsom Arbetsdirektion ombesörja före-
tagets utförande m. m. utsågos fem delegare, nem-
ligen: Olof Persson i L: Årsjömåla, Ernst
Svensson i Wermansmåla, D. Alf. Danielsson
i S: Årsjömåla, Ola Persson i Smedamåla
samt Kyrkovärden J. G. Ohlsson i Calmare.
Sitt ordförande och Kassör utsågos Ernst Svens-
son i Wermansmåla.

§ 22.

Sitt Syssloman enligt 74 § i dikningslagen
utsågos Kyrkovärden och Landlanden J. G. Ohlsson
i Calmare, Backaryds socken.

§ 29.

Protokoll^{et} uppläst^{es} och godkänd^{es}, hvarefter
då int^{et} vidare till behandling förkom, för^{re}ättningen
förklarades avslutad.

Vermansmåla den 24 Mars 1893.

I Hjenstens vägnar

E. Wilh. Eide

Stadens Landbruks-Ingeniör.

Såsom biträdande Gode män

Aug. Svensson Ola Svensson

Förestående afskrift af protokoll^{et}
sid. 1-10 vidimeras.

Kristianstad i April 1893.

Ex officio

E. Wilh. Eide

Stadens Landbruks-Ingeniör.

På utdrag af Protokoll^{et}
intygga:

H. Nyberg,

Folkskollärare i Backaryd

August Johnson

Flopp^{er} Kandidat, Lund

Transsumt

Synemännens utlåtande rörande Wierydsans reglering och Årsjöns sänkning, för förläggning af sank mark inom Sö. och de Årsjömåla, Wermansmåla och Imedemåla samt Backaryd m. fl. byar uti Hoby och Backaryd socknar, Bräkne och Medelsta härad af Blekinge län, upprättade vid laga syneförättning, åren 1892-1893.

Mom. 17.

1° Arbetsföretaget, som i sin helhet benämnes "Wierydsans reglering och Årsjöns sänkning", skall beredas och fullbordas medels en arbetsdirektion, hvars antal och medlemmar första gången utses på ett inför synemännen hållet sammanträde, innan förrättningen afslutas, då ordförande och kassör särskildt angifvas.

2° Direktionen eger ä, antingen själf eller genom af direktionen utsedd lämplig person utöfva tillsyn öfver, ä nödiga arbeten på såu och tid, som äro och vidare kunna wara bestämde, utföras; - - - - -

samt ä i öfrigt vidtaga de åtgärder, som för ändamålets vinnande kunna finnas nödiga; - - - - -

7° Lökes statslån till arbetets utförande eger direktionen ^(hos) ä i medintressenternas vägnas söka Kongl. Majst^t erhålla statslån till alla dem, som vid synsammanträde anmälde sig önska låna, liksom och för dem, som efter synaförrettningens afslutande i tid skriftligen anmälde denna sin önskan till arbetsdirektionens ordförande, och för ansökan till Kongl. Majst^t om lånets erhållande vara under-

vind

Tecknad af minse två direktionsledamöter, däribland
ordföranden, så vidt dessa två söka lån för sig själva;
att utfärda lånekontrakt och andra förbindelser för
sådana lån under vilkor, att lånsen fördelas med amor-
terings skyldighet emellan låntagande delegare och
uppbäras i sammanhang med kronoutskylderna;
och behöfva äfven dessa handlingar undertecknas
af dem, som underskrifvit den underdäniga ansökan
om lånets erhållande;
att mottaga och qvittera det lånebelopp, som kan
vara beviljade af statsverket. - - - - -

Värmanmäla den 24 Mars 1893.

A. Tjenstens vägnar:
E. Wich. Ewe
Statens Landbruks-Ingeniör.

Såsom biträdande gode män:

Aug. Svensson Ola Svensson.

Förestående afskrif af Utlåtande bil. N:17
sid. 67 - 94 vidimeras.

Kristianstad i April 1893.

E. officio
E. Wich. Ewe
Statens Landbruks-Ingeniör.

På utdraget betygga:

H. W. Berg,
Föreläsare i Backaryd.

August Johnson
Filosofi kandidat, Lund

Protokoll hållet vid sammanträde med
Arbets-Direktionen för Wieryds äns reglering och
Kropps sänkning i Backaryds kommunal-
rum den 2 Augusti 1894.

§ 1.

Samtliga ledamöter voro närvarande, nämligen
undertecknad, ordförande, Ola Persson i d. Årsjö-
måla, D. Alf. Danielsson i Sö. Årsjömåla, Ola
Månsson i Smedamåla och J. G. Ohlsson i
Kålmare.

§ 7.

Till att avsluta kontraktet om arbetets utförande
och lyfta statsbidraget utsågos: Undertecknad,
ordförande, och handlanden J. G. Ohlsson i Kålmare.
Än såsom borgensmän underskrifva säkerhetsför-
bindelsen för kontraktets fullgörande utsågos: Landt-
brukarne Ola Persson i d. Årsjömåla, D. A. Danielsson
i Sö. Årsjömåla samt Ola Månsson i Smedamåla.

§ 8.

I enlighet med intressenternas främre fattade beslut
valde Direktionen J. G. Ohlsson i Kålmare att
vara arbetsledare.

§ 9.

Föreslogs: det belopp, som i Kongl. Statskontoret
må lyftas, då bevis företas, att arbetsföretaget
blifvit börjadt, må utgöra $\frac{1}{3}$ af odlingslänet, eller
Kr. 4133, 33; och det belopp, som bör innesättas, till dess
vattenaflednings- och opfodningsarbetet fullbordats
och efter vederbörlig afsynning af Kongl. Skogsen
godkännt, må utgöra $\frac{1}{5}$ af odlingslänet.

12400/5
10/24
2480
240/40

Uppläst och erkänt dato som ofoan.

fosterade:
J. G. Ohlson
O. Alf. Danielson.

Ernst Svensson,
ordf.

Ola Persson
Ola Månsson.

På utdraget betyga:

H. Nyberg,
folkskollärare i Backen.

August Johnson
Kloster kandidat, Lund.

158/95

På begäran af bolaget för Kie-
ryds äns reglering och Kresjöns säuk-
ning för stärläggning af säuk mark-
nen Stora och Lilla Kresjömåla, Per-
mansmåla, Snudamåla samt Backa-
kyd m. fl. byar inom Bräkne Hälso
och Backaryds socknar värder, efter
af mig denna dag i stället första-
gen besigtning, härigenom uttygadt
det nämnda reglerings- och säuknings-
företag lifvit påbörjadt.
Hälso i kronolänsmanskontoret
den 29 Augusti 1894.

Edst. Håkansson

Bolaget för Kierys äns reglering m. m.

Kontrakt. K 2*0010

Sedan Kongl. Maj:t den 11 Maj 1894 i och för sänkning af risjön och reglering af Wierysån samt afdikning och odling af mark tillhörande byarne Stora och Lilla Risjömåla, Wierjemåla, Imedamåla, Lilla Silpinge och Fogdabäck uti Hoby socken och Bräkne härad samt Bäckaryds by i Bäckaryds socken och Medelsta härad af Blekinge län, enligt en af Landbruksingenjören E. W. Enre upprädd af Kongl. Maj:t fastställd plan med därtill hörande kostnadsförslag, i näder beviljat en länunderstöd af sölfsusen fyra hundra (12.400) kronor, äre utgå af 1894 års odlingsfond och lyftas å de tider, som Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen äre bestämma; så, och i enlighet med Riksdagens för dylikt statsbidrag åtnjutande gifna, af Kongl. Maj:t gillade föreskrifter, hafva undertecknade, enligt bilagda protokoll af den 24 Mars 1893 § 21 af Interessenterna valda till Direktion, i och för detta företag med Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, å Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar, afslutat följande Kontrakt, hvarigenom vi å vederbörande intressenters i arbetsföretaget vägnar åtaga och förbinda oss:

§ 1.

Att arbetet, hvarvid vi äro skyldiga äre underkasta oss alla de villkor och kontroller, som af Kongl. Maj:t pröfas lämpliga och nödiga, skall utföras såunda, att vattenafledningen och afdikningen för odlingsarbetet skola vara påbörjade före den 1 September 1894 och fullbordade senast den 1 September 1898 samt odlingen vara utförd inom den 1 September 1901 äre i noggrann öfverensstämmelse med den fastställda arbetsplanen, utan äre anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel må vidare kunna väckas; skola vi genom kontant kassakost, materialier, arbete eller annat bidrag bestrida hvad till hela odlingsföretagets fullbordande kan erfordras utöfver det lämnade länbidraget, samt de utförda arbetena, så länge någon del af länets åkrastår

ogulden, vederbörligen underhålla.

§ 2.

Att i händelse af öfvelse utan därtill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet, utan att anstånd med detsamma utförande blifvit af Kongl. Maj: t medgifvet, icke inom därför bestämd tid fullbordats,

eller om, innan vattenaflednings- och avlednings- och odlingsarbetet blifvit fullbordadt, afsynadt och godkändt, Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen skulle finna den säkerhet, som blifvit för kontraktets fullgörande stald, icke vidare vara nöjaktig, eller om, innan länet blifvit genom laga kroat egande beslut fördeladt på de hemman, hvilka för återbetalningen skola ansvara, Kongl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blifvit för länet stald, icke vidare vara nöjaktig, och ny säkerhet, som af vederbörande myndighet godkännes, icke varden inom bestämd tid aflämnad,

eller om den bestämda annuiteten icke varden i behörig tid erlagd,

det ankommer på Kongl. Maj: t att låta inställa all vidare utbetalning af statsbidraget samt återfordra hvad där af uppburet, att på en gång eller efter hand till Kongl. Statskontoret inbetalas inom den tid, som af Kongl. Maj: t bestämmes, och skola vi i sålunda lyftade och återburna medel jämväl erlägga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker.

§ 3.

Att för den tjänsteman som af Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen eller Kongl. Landtbruketsstyrelsen förordnas att i arbetet verkställa besigtning, upprisa den för detsamma gillade planen med därtill hörande plan- och profilritningar jämte de räkenskaper, hvilka blifvit förda öfver företaget, samt det eller de kontrakt om arbetets öfvertagande på entreprenad till vissa delar eller i

dess helhet, som möjligen afslutats, samt att till Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflämnas uppgift å den person, åt hvilken företagets utförande i hvad den rörer själva vattenafledningen anförts.

§ 4.

Nu, efter utfäende utaf den del af lånet, som enligt särskild bestämmelse får lyftas, på grund däraf att arbetet blifvit börjadt, vid hvarje af följande lyftnings-tiderna, innan ytterligare lånemedel må utbeaktas hos Kongl. Statskontorets förete intyg af Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen att, enligt hvad därstädes nöjaktigt styrkts, så mycket af arbetet blifvit utfördt, som skäligt kan anses motsvara hvad i förhållande till den beviljade låneunderstödet belöper å hvad af lånet redan utbeaktats, och skall, så vida icke Kongl. Majt med afseende å särskilda förhållanden, pröfar skäligt annorlunda förordna, någon del af lånet i Kongl. Statskontorets inrättning, intill dess vattenaflednings- och afdelnings-arbetet är afsynadt och godkänt.

§ 5.

Nu vid afslutande af detta kontrakt till Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen öfverlämnas, för att i dess arkiv förvaras, bestrykt kopia af den gillade planen med därtill hörande plan- och profildröningar för arbetet och bestrykta afskrifter af därtill hörande godkända betänkande och kostnadsförslag, äfvensom att, därest någon afvikelse under arbetets utförande med vederbörlig tillåtelse vidtagits, innan sista delen af låneunderstödet lyftes, till Kongl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflämnas fullständig beskrifning jämte ritning, utvisande huru arbetet i följd af denna afvikelse utförts.

§ 6. — utan undantag

Nu godtgöra alla kostnader (af hvad namn de vara må, som i följd af detta lån förorsakas för Kongl. Statskontoret.

§ 7.

Nu för fullgörandet af detta kontrakt äfvensom
för lyftade statsmedlens återbäring, i fall mot kon-
traktet brytes, ställa sådan säkerhet, som af Kongl. Väg-
och Vattenbyggnadsstyrelsen godkännes, samt för lämnadstiden
afgifva sådan skuldförbindelse och säkerhet för dess uppfyllande, som af Kongl. Statskontoret antagas.

Till yttermera visso äro häraf två lika
lydande exemplar upprättade, som skedde i Backarps
den 13 December 1894.

Ola Persson
Lemmarer i Sjösjömåla,
Bräkne Hoby socken.

Ernst Svensson
Lemmarer i Wernansmåla,
Bräkne Hoby socken.

I. A. Danielsson
Lemmarer i Sjösjömåla,
Bräkne Hoby socken.

Ola Måns Larsson
Lemmarer i Smedanåla,
Bräkne Hoby socken.

J. G. Ohlsson
Lemmarer i Palmare
Backarps socken.

Nu Ola Persson, Ernst Svensson, I. A. Danielsson,
Ola Larsson och J. G. Ohlsson i beghes vår närvaro
egenhändigt undertecknat förestående kontrakt,
vintygga Backarpd som ofrån.

H. W. Berg
Folksamman i Backarpd. Kantors i Backarpd.
Med stöd af Kongl. Prefekt den 11 Maj 1894 antages Kongl. Väg- och Vät-
tenbyggnadsstyrelsen, af Kongl. Majts och Kronans vägnar, detta kontrakt.
Stockholm den 18 Februar 1895.
Larsberg

P. H. Odénblad